

LOCUL LUI IOAN BOGDAN ÎN ȘTIINȚA ROMÂNEASCĂ

Acad. EMIL PETROVICI

Printre figurile proeminente ale științei românești de la sfîrșitul secolului trecut și începutul secolului nostru, un loc de cinste revine lui Ioan Bogdan, primul nostru slavist, renumit filolog și istoric, deschizător de drumuri în cercetarea istoriei poporului nostru și a culturii sale.

Creator al disciplinei științifice pe care a numit-o « filologia slavo-română », Ioan Bogdan a fost profesor al Universității din București, decan, un timp și rector, membru al Academiei Române, care a răspîndit renumele țării noastre și al științei românești în toate țările slave și în țările, tot mai numeroase, în care se cultivă studiile slave. Calitățile deosebite de cercetător și om de știință ale lui Ioan Bogdan, fiu al unei familii modeste din Șcheii Brașovului, care și-a făcut în condiții grele studiile universitare la Iași, au fost foarte de timpuriu recunoscute. La vîrsta de 27 de ani, după strălucite studii de specializare în străinătate, a fost numit profesor la catedra de limbi slave, creată pentru dînsul, la Universitatea din București, la 28 ani a fost ales membru corespondent al Academiei Române (1892), devenind titular al ei la 39 de ani (1903), decan al Facultății de filozofie și litere din București la 34 de ani (1898), vicepreședinte al Academiei Române la 46 de ani (1910) și rector al Universității din București la 48 de ani (1912). În același timp, el s-a bucurat de la început de înalta prețuire a învățaților slaviști din numeroase țări, foștii săi profesori mîndrindu-se că le-a fost elev. E semnificativ faptul că profesorul său de la Viena, marele Vatroslav Jagić, a avut nu o dată cuvinte de caldă apreciere și prietenie pentru fostul său elev: « ...Bucureștiul poate să fie mîndru — scria Jagić la 16 decembrie 1891 — că posedă acum un reprezentant al filologiei slave pentru care pot să-l invidieze multe universități austriace, mai ales însă universitățile ungurești... »¹. Ioan Bogdan a fost — spune el — « prietenul meu iubit și credincios »². De altfel, în 1910, în cunoscuta *Istorie a filologiei slave*, Jagić menționează printre catedrele de slavistică din țările neslave, care s-au afirmat în știință, pe cea de la București, reprezentată de I. Bogdan și pe cea de la Iași, unde fusese numit elevul acestuia, Ilie Bărbulescu³.

Ca o mărturie a deosebitei aprecieri de care s-a bucurat Ioan Bogdan în străinătate, trebuie amintit faptul că a fost ales membru corespondent al unor

¹ Apud I. Lupăș, *Ioan Bogdan în lumina unor fragmente din corespondența sa*, în A.A.R., Mem. Secț. ist., Seria III, t. XXVII, 1944—1945, p. 156.

² « Archiv für slavische Philologie », XXXVII, 1920, p. 555.

³ *История славянской филологии* (Энциклопедия славянской филологии, вып. 1), St. Pb., 1910, p. 880.